

Tapetsering

En veiledning for deg som gjør det selv

Veiledning for deg
deg som gjør det selv:
Tapesering

Dette trenger du

Vater (loddesor), skrutrekker, tapetkniv, meterstokk, bred stålsparkel, svamp (filler), saks, pensel, tilstryker i plast, blyant, malerrulle evt. tapetbørste

De vanligste tapet-typene

Denne arbeidsbeskrivelsen gjelder oppsetting av tapet i tørre og våte rom, og omfatter de 5 mest brukte tapettyperne:

1 Fibertapet

Fibertapet er meget enkel å sette opp. Et jevnt lag med vegg-/vevlim påføres veggene med malerrulle. Deretter settes tapetet opp og strykes forsiktig ut. Ved hjelp av litt fukt blir det smidig og lett å montere i hjørner. Fibertapet er vaskbar og fungerer dessuten bra som armering.

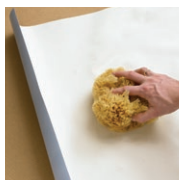
2 Våtromstapet

Våtromstapet er en ekstra solid variant av vinyltapet. Våtromstapet må ha en bakside som ikke påvirkes av vann. Du skal likevel unngå å bruke slik tapet i dusjen og andre steder hvor vannet står rett på veggene. Husk å bruke våtromslim som rulles, rett på veggene, med malerrulle. Med transparent sveisevæske sveises våtromstapet i skjøtene. Kanten mellom gulvbelegg og tapet forsegles, og det samme gjelder ved rør, og for eksempel hullet hvor såpekoppen er festet.

3 Veggfornyer/ Non-woven

Veggfornyer er et produkt som kan erstatte helsparkling av tak og vegger. Typiske underlag kan være glassfiberstriere eller pussede vegger. Veggfornyerer limes på veggen, og det blir klart for ny tapetsering eller maling. Ved grove underlag som skal bli slette, brukes Casco New Start vegglim. Ved finere underlag kan Casco Premium benyttes. Pass på at montering skjer i vått lim.

4 Papirtapet

Papirtapet egner seg best i oppholdsrom. Den tåler som regel å bli rengjort med en fuktig klut, men bør ikke skrubbes. Før oppsetting smøres tapetklister på tapetets bakside. Bruk en bred pensel og dekk hele bredden med klister. Deretter brettes tapetbaksidens limside mot limside slik at limet får trekke inn i tapetet uten at det tørker. La det ligge i minst 5 min. Jo tykkere tapet, jo lengre trekketid. Tapetet kan også fuktes med vann på baksiden. Bruk en svamp. Brett eller rull tapetlengden sammen, og la den ligge og trekke 3-5 min. Rull så vegg-/vevlim på veggen med en malerrulle, en og en høyde av gangen.

5 Vinyltapet

Vinyltapet er både vask- og skurbart. Derfor er det egnet overalt hvor tapetet er utsatt for slitasje og skitt. Vinyltapet med struktur tåler mindre enn flat vinyltapet. Vinyltapet med papirbakside skal fuktes med vann på baksiden. Bruk en svamp. Brett eller rull tapetlengden sammen og la den ligge og trekke 3-5 minutter. Rull så vegg-/vevlim på veggen med male-rulle, en og en høyde av gangen. Vinyltapet kan også settes opp som papirtapet, ved at du smører lim på tapetets bakside. Husk å vente 3-5 minutter før montering. Vinyltapet med fiberbakside settes opp som fibertapet.

NB: Følg alltid tapetleverandørens anbefaling såvel når det gjelder montering som vedlikehold av ulike tapetprodukter.

Forbruk

Lim: Normalt forbruk av tapetlim er 1 liter til ca 3-5 m². Se limguiden bak for oversikt over forskjellige limtyper.

Tapet: Mål veggens bredde og høyde, og notér tapetrullens lengde, bredde og evt. rapport. Rapporten er avstanden mellom hver gang tapetmønsteret gjentar seg.

Antall tapetlengder:

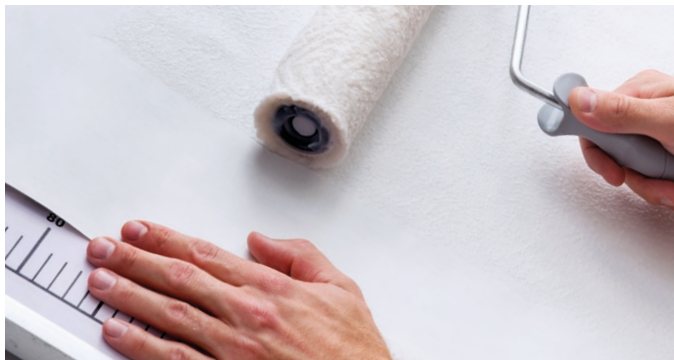
Eks: Veggbredde 3,5m og tapetbredde 0,53m. $3,5 : 0,53 = 6,6$. Her trenger du altså 7 lengder.

Utregning av tapetlengde:

Riktig tapetlengde = vegg høyde + rapport + ca 5 cm skjæringsmonn.
Eks: Vegghøyde 2,4m + rapport 0,64m + 5cm = tapetlengde 3,09 m.

Antall tapetlengder per rull:

Rullens lengde er 10,05 m. $10,05 : 3,09 = 3,25$. Du får altså 3 hele lengder per tapetrull. (Tommelfingerregel: Vanlig takhøyde, 240 cm, vil normalt gi 4 lengder ensfarget -, alternativt 3 lengder mønstret tapet per rull.)

Grunnarbeid

Fjerning eller riving av gammel tapet

Godt grunnarbeid –en forutsetning for vellykket resultat ved tapetsering.

Underlaget skal være rent, tørt og ha en jevn overflate. Generelt skal løse rester av maling og tapet fjernes. På gammel vinyltapet og tekstiltapet skal ytterste sjikt alltid fjernes. Tapeter som er preget og har en ujevn overflate, må alltid fjernes eller sparkles jevnt. Sjekk om underlaget pløser seg ved fuktpåvirkning. Hvis det skal fjernes mye gammel tapet, kan det være lurt å leie en tapetfjernemaskin. Det finnes også tapetfjerningsmidler som letter dette arbeidet. Gammel blank maling mattes ned med Casco Grovrent, skylles godt og slipes.

Sparkling og grunning

Alle ujevnheter sparkles og slipes før montering. Nye plateskjøter sparkles jevne (gipsplater strimles med papirstrimmel). Sterkt sugende underlag forlimes med lim tynnet med minimum 20% vann. La tørke 2 - 3 timer før tapetsering. Ved oppsetting av tapeter som ikke har 100% opasitet bør veggene grunnes med maling for å få et ensfarget underlag. Benytt en akrylmaling i minimum 7-glans. Pass på at grunningen får tørke godt før tapetsering. Slip grunningsmalingen lett før tapetsering.

Før du begynner

Sjekk at alle ruller/tapetlengder er feilfrie, og at batch-/produksjonsnummer på rullene er like. Vær nøye med utregning av mengde tapet. Mange tapeter har en mønsterrapport som må tas hensyn til ved utregning. Les oppsetningsanvisningen som står på baksiden av tapetets etikett.

- Sett fyrstikker som stikker ut et par millimeter i de hullene som skal brukes etter omtapetsering. La fyrstikkene sitte mens du gjør underarbeid og tapetsering.
 - Sørg for å ha godt lys og behagelig temperatur under arbeidet. Da er det lettere å få et pent resultat.
 - Stopp arbeidet og kontakt forhandler hvis resultatet ikke blir vellykket. Ved synlige feil som burde vært oppdaget før tapetsering har man ingen reklamasjonsrett dersom arbeidet er utført.
 - Legg gjerne opp arbeidet slik at du tapetserer mot den mørke delen av rommet. Skjøtene vil da bli mindre synlige når du ser på veggen mot lyset.
-

Veiledning for
deg som gjør det selv:
Tapesering

Slik gjør du

- 1 Første lengde** Skjær til første lengde så den blir noen cm lenger enn avstanden mellom tak(list) og fotlist. Start f.eks. ved et vindu. Tegn en loddrett strek (bruk vater eller loddesnor) litt mindre enn en tapetbredde fra vinduet. Velger du å starte ved et hjørne, settes loddestreken slik at tapetet går ca 1 cm forbi hjørnet.

- 2** Påfør lim såvidt forbi streken, i veggens fulle høyde. Bruk rulle. Start limingen nederst, og jobb deretter oppover. (Det er varmere oppunder taket, limet tørker fortere der.)

- 3** Sett første lengde slik at den så vidt dekker blyantstreken og stikker 4-5 cm ovenfor takets (taklistens) underkant. Stryk med tapetbørsten fra midten, arbeid oppover og nedover, ikke til siden, slik at alle luftblærer blir borte.

- 4** Press tapetet med stålspar-kelen opp/inn mot takets (taklistens) underkant. Skjær av det overskytende med tapetkniven. Hold kniven i god skråvinkel, så unngår du at tapetet "snurper" seg under knivbladet. Gjenta operasjonen ved fotlisten.

-
- 5** Stryk ut tapetet med tapetbørste eller tilstryker. Pass på at alle luftblærer presses helt ut.

-
- 6** Vask bort limsøl umiddelbart med en svamp og rent vann. Skift vann ofte.

-
- 7** **Rundt dører og vinduer**
Bruk en pensel til å påføre lim langs med dør- eller vinduslistene.

-
- 8** Klipp diagonalt ut mot hjørnet på dør- eller vinduslistene.

Veiledning for
deg som gjør det selv:
Tapesering

- 9** Press tapetet med stålsparkelen inn mot listenes ytterkant, og skjær av det overskytende.

- 10** Når du kommer til et hjørne skjær til en tapetlengde i bredden slik at den vil gå ca 1 cm forbi hjørnet. Sett opp lengden og press godt inn i hjørnet. Klipp inn mot hjørnet i topp og bunn og renskjær oppe og nede.

- 11** Påfør lim helt inn i hjørnet når du starter på neste vegg. Bruk alltid overlappslim på dette punktet.

- 12** Montér den nye lengden helt inn i hjørnet slik at den overlapper den smale tapetstripen fra motsatt side. Stryk til og renskjær. Vatre opp. Husk også mønstertilpassing, hvis dette er nødvendig.

13**Ytterhjørner**

Skjær til tapetlengden i en bredde som lar den gå ca 1,5 cm om hjørnet. Påfør lim og monter lengden. Press tapetet godt rundt slik at hjørnet blir skarpt.

14

Husk å vatre opp for neste lengde. Påfør lim (bruk overlappslim på den smale stripen av forrige lengde). Monter den nye lengden slik at den overlapper tapetstripen fra motsatt side og stopper 1-2 mm fra selve hjørnet.

15**Stikk-kontakter**

Bryt strømmen til den aktuelle stikkkontakten i sikringskapet. Demonter lokket og fjern evt. gamle tapetlag i området under lokket. Monter tapetet som vanlig, la det dekke kontakten. Skjær/klipp et kryss-snitt over kontaktpunktet.

16

Skjær bort de fire flikene med overskytende tapet tett inntil kontaktpunktet. Deretter kan du montere lokket igjen.

Velg riktig lim

Casco tilbyr to typer vegglim: Pulverbasert og ferdigblandet. Vi har et lim for alle typer tapet.

Hovedfordelen med pulverbaserte lim er prisen, enkelheten og lengre holdbarhet. Du blander det selv når du trenger det, og trenger ikke tenke på å oppbevare det i et frostoffritt miljø.

Ferdigblandede lim er tidsbesparende, siden de kan brukes som de er over et bredt spekter av anvendelsesområder. Slutt med venting på at limet skal svulle, og ingen bekymringer for klumper.

Art.nr.: 3438. **Emb.** 1, 5, 15 l.
STB-kode: ■

WallPaper

Ferdigblandet tapetlim som er lett å påføre, for rask og enkel montering av papirtapet og visse strukturta-peter.

Forbruk: 1 liter til 3–5 m².

Tørrestoff: Ca. 11 %.

Påføringstid: Ca. 10–30 min. avhengig av underlag, temperatur og fuktighet.

Art.nr.: 3439. **Emb.** 200, 400 g.
STB-kode: ●

Tapetklister

Pulverbasert klister for tapetsering i tørre rom. Hefter godt på de fleste overflater og har lang monterings-tid.

Forbruk: Ca. 200 g til 25 m².

Tørrestoff: Ca. 5 % ferdig blandet.

Påføringstid: Ca. 0–30 min. avhengig av underlag, temperatur og fuktighet.

Art.nr.: 3435. **Emb.** 200, 500 g.
STB-kode: ●●●

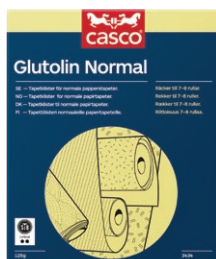
Glutolin Spesial

PVA forsterket metylcelluloseklister. For tykkere- og strukturerede papirtapeter i tørre rom.

Forbruk: Ca. 200 g til 30 m².

Tørrestoff: Ca. 4 % ferdig blandet.

Påføringstid: Ca. 5–15 min. avhengig av underlag, temperatur og fuktighet.

Art.nr.: 3434. **Emb.** 125 g.
STB-kode: ●●

Glutolin Normal

Konserveringsmiddelfritt metylcelluloseklister til lette papirtapeter i tørre rom. Egnet for personer med følsomhet/allergi overfor konserveringsmidler.

Forbruk. Tynn tapet: 125 g blandet i 7,5 l. vann dekker ca. 40 m². Tykkere tapet: 125 g blandet i 6,2 l. vann dekker ca. 35 m².

Tørrestoff: Ca. 2 % ferdig blandet.

Påføringstid: Ca. 5–15 min. avhengig av underlag, temperatur og fuktighet.

Art.nr.: 3424. Emb. 15 l.

STB-kode: ▲ / ▲▲▲

WallPro

Ferdigblandet tapetlim. Ideelt til glassfiberstrier med lav struktur, vinyltapeter med papirbakside, tynne papirtapeter med fiberbakside (f.eks. Easy Up), tykk papirtapet og strukturtapet. God våtheftsevne og lang monteringsstid.

Forbruk: 1 liter til 3–5 m².

Tørrestoff: Ca. 16 %.

Påføringstid: Ca. 0–30 min. avhengig av underlag, temperatur og fuktighet.

Art.nr.: 3422. Emb. 1, 5, 15 l.

STB-kode: ▲▲ / ▲▲▲

Premium

Vegglim som er lett å påføre, for de fleste typer tung tapet, f.eks. tekstiler, røff glassfiberstrier, tykt fibertapet, tynt veggbelegg for renovering, tynn vinyl og sjøgresstapet. Premium har svært god våtheftsegenskaper og hefter godt på vanskelige overflater.

Forbruk: 1 liter til 3–5 m².

Tørrestoff: Ca. 22 %.

Påføringstid: Ca. 0–30 min. avhengig av underlag, temperatur og fuktighet.

Art.nr.: 3436. Emb. 5 l.

STB-kode: ▲ / ▲▲▲

Basic

Ferdigblandet vegglim. Beregnet på glassfiberstrier, fibertapet, tynnere tekstil- og vinyltapeter med papirbakside.

Forbruk: 1 liter til 3–5 m².

Tørrestoff: Ca. 16 %.

Påføringstid: Ca. 0–30 min. avhengig av underlag, temperatur og fuktighet.

Art.nr.: 3437. Emb. 1, 5, 15 l.

STB-kode: O

Aqua

Det ideelle vegglimet for tapetsering av våtrom, f.eks. vevd glassfiber og våtromstapeter. Aqua har god våtheftsegenskaper og hefter svært godt på vanskelige overflater.

Forbruk: Ca. 1 l. til 4–5 m².

Tørrestoff: ca. 27 %.

Påføringstid: Absorberende overflater ca. 0–10 min. Vannavstøtende overflater ca. 15–30 min. avhengig av temperatur og fuktighet.

Art.nr.: 3424. Emb.: 5 l.

Spesialprodukt

New Start

Et spesielt vegglim for fibertapet for renovering. Limet har høyt innhold av tørrestoff og bidrar til å fjerne ujevnheter.

Forbruk: 1 liter til 3–5 m².

Tørrestoff: Ca. 75 %.

Påføringstid: Ca. 0–30 min. avhengig av underlag, temperatur og fuktighet.

Veiledning ved valg av vegglim

STB-koder for enklere tapetsering

Limkod
▲▲▲

Ny utvikling innen både tapeter og lim har gjort det vanskeligere å velge riktig lim for en gitt tapettype. For å forenkling har Sveriges Tapetindustriers Branschråd (STB) utarbeidet et codesystem. Du kan finne hvert tapets STB-koder på tapetets merkelapp og tilsvarende koder på alle egnede lim, noe som gjør det enklere å finne den riktige kombinasjonen.

	Type veggbelegg	STB-kode	Casco vegglim
Tapet	Tynn papirtapet	■	WallPaper
		●	Tapetklister
	Kraftig papirtapet	■	WallPaper
		●	Tapetklister
		▲ ▲▲▲	WallPro Basic
	Tynt papirtapet med fiberbakside (f.eks. Easy Up)	▲ ▲▲▲	WallPro Basic Premium
	Kraftig papirtapet med fiberbakside	▲▲ ▲▲▲	Premium
Strukturtapet	▲ ▲▲▲	WallPro Basic Premium	
	■	WallPaper	
Tapet med følsomt trykt mønster	●●	Glutolin Norm.	
Papirtapet med følsomt trykt mønster eller flerlagspapir	●●●	Glutolin Spes.	
Vinyltapet	Vinyltapet med papir- eller fiberbakside	▲ ▲▲▲	WallPro Premium
		●●●	Glutolin Spes.
	Kraftig vinyltapet med papir- eller fiberbakside	▲▲ ▲▲▲	Premium
Glassfiberstrie	Glassfiberstrie med lavstruktur	▲ ▲▲▲	WallPro Basic Premium
	Glassfiberstrie med grovstruktur	▲▲ ▲▲▲	Premium
	Fibertapet/nonwoven	▲▲ ▲▲▲	Premium

	Tapet	STB-kode	Casco vegglim
Andre tapeter	Grasscloth / sjøgress	▲▲ ▲▲▲	Premium
	Tekstiltapet med papirbakside	▲▲ ▲▲▲	Premium
	Fibertapet	▲▲ ▲▲▲	Premium
	Bårder	○	Aqua
For rehab.	Leco-Dekk, Easy Cover, Microlite, Recover m.m.	○ ▲▲ ▲▲▲	Aqua Premium New Start
			Følg leverandørens anv.
For våtr.	Glassfiberstrie i våtrom	○	Aqua
	Vinyltapet opptil 0,6 mm	○	Aqua

Trenger du mer informasjon?

På www.casco.no finner du detaljerte produktdatablad, veiledninger som er enkle å bruke, og annen nyttig informasjon. Hvis du har noen spørsmål om produktene våre – fra spørsmål om sikkerhet til praktiske råd, hører vi gjerne fra deg.

Sika Norge AS
2013 Skjetten, Norge
Tlf. 67 06 79 00

